

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»

Кафедра менеджменту, маркетингу та публічного
адміністрування

РОБОЧА ПРОГРАМА (СИЛАБУС)

навчальної дисципліни «Державна політика та механізми її
реалізації»

1. Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Галузь знань	28 Публічне управління та адміністрування
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування
Освітньо-наукова програма	Публічне управління та адміністрування
Статус дисципліни	Нормативна (обов'язкова)
Форма здобуття освіти	очна
Рік підготовки, семестр	1 рік/1 семестр
Обсяг дисципліни (кредити ЄКТС/загальна кількість годин)	6/180
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Модульний контроль
Мова викладання	українська
Розміщення курсу	Google classroom

2. Інформація про викладача

1. **Викладач:** *Ярової Тихон Сергійович*, доктор наук з державного управління, доцент, професор кафедри менеджменту, маркетингу та публічного адміністрування.

Графік роботи: за розкладом. Робочий кабінет №107.

2. **Віртуальний офіс:** E-mail t.yarovoy@istu.edu.ua, посилання на вебінар Google Meet в Google classroom, графік консультацій по навчальній дисципліні: *середа з 16.00 до 17.00*.

Більше інформації про викладача можна знайти на сторінці кафедри офіційного сайту Університету.

3. Анотація навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: формування системного розуміння процесів розробки, прийняття та реалізації державної політики, а також розвиток навичок аналізу механізмів державного управління для забезпечення ефективного функціонування суспільства та економіки.

Завдання навчальної дисципліни:

Ознайомити здобувачів вищої освіти із:

1. Теоретичними засадами державної політики, її структурою та основними принципами.
2. Основними етапами формування, ухвалення та реалізації державної політики.
3. Рольовою та інституційною архітектурою державного управління.
4. Методиками оцінки ефективності державної політики та механізмами її коригування.

5. Впливом міжнародного досвіду та глобалізаційних процесів на формування державної політики.
6. Особливостями реалізації політики в різних сферах: економічній, соціальній, екологічній, освітній тощо.

Формування умінь:

1. Аналізувати державну політику та оцінювати її вплив на суспільство.
2. Використовувати методи стратегічного планування та прогнозування для розробки політичних рішень.
3. Застосовувати правові, економічні та адміністративні механізми в управлінні державою.
4. Оцінювати ефективність державних програм та розробляти пропозиції щодо їх удосконалення.
5. Розробляти альтернативні варіанти політичних рішень, враховуючи інтереси різних груп суспільства.
6. Використовувати цифрові технології та аналітичні інструменти для дослідження державної політики.

Розвиток у здобувачів таких комунікаційних навичок:

1. Вміння аргументовано відстоювати власну позицію щодо державної політики.
2. Навички ефективного публічного виступу та презентації політичних рішень.
3. Здатність до переговорів та конструктивного діалогу з різними зацікавленими сторонами.
4. Робота в команді для розробки та реалізації політичних ініціатив.
5. Використання сучасних медіа та інформаційних технологій для комунікації в публічному управлінні.

Навчальна дисципліна вносить вклад у формування таких компетентностей та досягнення таких результатів навчання, передбачених освітньою програмою:

загальні компетентності:

ЗК01. Здатність до формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.

ЗК 02. Здатність переосмислювати наявне та створювати нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі соціальні, наукові, культурні, етичні та інші проблеми.

ЗК 05. Здатність налагоджувати наукову взаємодію, співробітництво.

фахові (спеціальні) компетентності:

ФК 02. Здатність науково обґрунтовувати, розробляти та здійснювати експертизу нормативно-правових актів, аналітичних довідок, пропозицій, доповідей.

ФК 04. Здатність визначати, науково обґрунтовувати та критично оцінювати стратегічні напрями розвитку на загальнодержавному, регіональному, місцевому та на рівні організації.

ФК 07. Здатність розробляти та проводити комунікативні заходи задля забезпечення громадської підтримки прийняття управлінських рішень на всіх рівнях публічного управління та адміністрування.

ФК08. Здатність розробляти нові підходи та адаптувати кращі практики електронного урядування та електронної демократії до потреб сталого розвитку.

ФК 09. Здатність застосовувати, розробляти й удосконалювати сучасні технології, в тому числі адміністративно-управлінські, інформаційно-комунікаційні технології, в управлінській, адміністративній, науковій та освітній (педагогічній) діяльності.

ФК 10. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення, в тому числі в конфліктних ситуаціях, а також з метою їх запобігання.

ФК 11. Здатність до розробки науково обґрунтованих рекомендацій щодо вдосконалення публічного управління та адміністрування.

ФК 12. Здатність розвивати та проявляти лідерські якості для ефективного публічного управління та адміністрування, формування командної роботи, ухвалення стратегічних рішень та підвищення довіри громадян до державних інституцій.

ФК13. Здатність впроваджувати сучасні цифрові технології, інноваційні рішення та автоматизовані системи в публічному управлінні для підвищення ефективності, прозорості та

безпеки державних послуг, враховуючи виклики цифрової трансформації, кібербезпеку та міжнародний досвід.

програмні результати навчання:

ПРН04. Уміти застосовувати сучасні інформаційні технології та інструменти в науковій, освітній (педагогічній) і професійній діяльності.

ПРН06. Уміти визначати, оцінювати й обґрунтовувати пріоритетні напрями сталого розвитку на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

ПРН07. Уміти розробляти нові підходи та адаптувати кращі практики електронного урядування та електронної демократії до потреб сталого розвитку.

ПРН 08. Уміти готувати проектні запити на фінансування наукових досліджень, розробляти програмні документи (стратегії, програми, концепції) виходячи із аналізу зарубіжного досвіду, оцінки правового і ресурсного забезпечення та добору адекватних механізмів розвитку публічного управління та адміністрування.

ПРН 09. Уміти розробляти проекти законодавчих та нормативних актів, передбачаючи правові та соціально-економічні ризики та наслідки запроваджених правових норм.

ПРН10. Уміти адаптувати й застосовувати сучасні моделі/підходи до управління та адміністрування, а також міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації організаційних структур управління на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

ПРН11. Уміти отримувати науково-прикладні результати, які сприяють розв'язанню важливої теоретичної або прикладної проблеми в галузі публічного управління та адміністрування, що мають загальнонаціональне або світове значення.

ПРН12. Уміти застосовувати лідерські якості для стратегічного планування, управління персоналом, ефективної комунікації та побудови результативної взаємодії між органами влади, бізнесом і громадянським суспільством.

ПРН13. Уміти аналізувати, розробляти та впроваджувати цифрові рішення, штучний інтелект, великі дані та блокчейн у державному управлінні, оцінювати ризики цифровізації, використовувати аналітичні інструменти для прогнозування, а також адаптувати міжнародний досвід електронного урядування та цифрової трансформації.

Пререквізити: знання основ державного управління, правових норм та механізмів їх реалізації, розуміння ринкових процесів, ролі держави в економіці, основ макро- та мікроекономіки.

Рекомендовані навчальні матеріали та ресурси

Основні:

1. Аналіз державної політики: навчальний посібник. Вид. 2-е, перероб.. і доп. - Маріуполь: Вид-во Маріупольського державного університету, 2017. 304 с.

2. Аналіз державної політики: навчальний посібник. – Вид. 2-е, перероб.. і доп. - Маріуполь: Вид-во Маріупольського державного університету, 2017. - 304 с.

3. Біла книга державної політики: https://prosto.in.ua/documents/764/White%20Book_web_2024.pdf

4. Бородин Є. І. Державна молодіжна політика в Україні: механізм формування та реалізації в контексті розвитку : навчальний посібник. 2-ге видання, доповнене / Є. І. Бородин. – Дніпро : Грані, 2019. – 176 с.

5. Державна політика забезпечення національної безпеки України: основні напрямки та особливості здійснення. : монографія / Криштанович М.Ф., Пушак Я.Я., Флейчук М.І., Франчук В.І. – Львів : Сполом, 2020. – 418 с. : рис., табл. – Бібліогр. . в кінці розд.

6. Державна політика: аналіз та механізми впровадження: конспект лекцій / Укладачі:

В. П. Садковий, С. М. Домбровська, І. М. Лопатченко, А. В. Антонов – Х. : НУЦЗУ, 2019. – 65 с.

7. Методичні рекомендації до семінарських занять здобувачів третього освітньо-наукового рівня підготовки доктора філософії (Phd) спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування з дисципліни «Державна політика і регіональний розвиток». Івано-Франківськ: ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника», 2020. – 13 с.

8. Публічна політика та суспільні зміни в Україні в контексті євроінтеграції: монографія / авт. кол.: С. О. Телешун, С. В. Ситник, І. В. Рейтерович, О. Г. Пухкал та ін.; за заг. ред. С. О. Телешуна. Київ: НАДУ, 2017. 248 с.

Допоміжні:

1. Музиченко Г. В. Державна політика України: основи визначення та аналізу в межах політичної науки. Global International Scientific Analytical Project: сайт. URL: <http://gisap.eu/ru/node/504>

4. Національна безпека в контексті європейської інтеграції України: підручник / Г. П. Ситник, М. Г. Орел; за ред. Г. П. Ситника. Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2021. 372 с.

5. Марутян Р.Р. Інтелектуально-ресурсне забезпечення державного управління у сфері національної безпеки України: монографія /Р.Р. Марутян. К.: ЦП «Компринт», 2020. 410 с.

6. Публічне управління та адміністрування у сфері національної безпеки: (системні, політичні та економічні аспекти): словник-довідник / С.П. Завгородня, М.Г. Орел, Г.П.Ситник [уклад.] /за заг.ред. Д.В.Неліпи, Є.О.Романенка, Г.П.Ситника, Київ: Видавець Кравченко Я.О., 2020, 380 с.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний сайт Державної служби статистики: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Європейського центрального банку: <http://sdw.ecb.europa.eu/reports.do?node=1000004034>
3. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України: <http://www.mon.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Міністерства цифрової трансформації України: <http://dknii.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Національного банку України: <https://bank.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Національної академії наук України: <http://www.nas.gov.ua/UA/Pages/default.aspx4>. Офіційний сайт Національної бібліотеки ім. В.І. Вернадського: <http://www.nbu.gov.ua/>
7. Офіційний сайт Світового Банку: <https://data.worldbank.org/indicator>
8. Офіційний сайт Статистичних служб інших європейських країн
9. Офіційний сайт Статистичної служби Європейського Союзу: <http://ec.europa.eu/eurostat>
10. Офіційний сайт Українського інституту науково-технічної та економічної інформації: <http://www.uintei.kiev.ua/main.php>

4. Організація вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Форми занять (найменування, кількість годин)	Форми контролю	Максимальна кількість балів
Тема 1. Теорії державної політики: основні концепції та моделі			
	Лекція 1,2 - 4 год.		
	Практичні заняття 1,2 – 4 год.	Перевірка завдань самостійної роботи	10
	Самостійна робота – 19 год	Див. примітку	
Тема 2. Законодавчий механізм формування та реалізації державної політики			
	Лекція 3,4,5,6 - 8 год.		
	Практичні заняття 3,4,5,6 – 8 год.	Перевірка завдань самостійної роботи	10
	Самостійна робота – 19 год	Див. примітку	
Тема 3. Процес формування та реалізації державної політики			
	Лекція 7,8 - 4 год.		

	Практичні заняття 7,8 – 4 год.	Перевірка завдань самостійної роботи.	10
	Самостійна робота – 19 год	Див. примітку	
Тема 4. Інструменти оцінювання ефективності державної політики			
	Лекція 9,10 - 4 год.		
	Практичні заняття 9,10 – 4 год.	Перевірка завдань самостійної роботи	10
	Самостійна робота – 19 год	Див. примітку	
Тема 5-6. Механізми взаємодії влади та громадянського суспільства. Роль міжнародних організацій у формуванні державної політики			
	Лекція 11,12,13,14 - 8 год.		
	Практичні заняття 11,12,13 – 6 год.	Перевірка завдань самостійної роботи	10
	Самостійна робота – 19 год	Див. примітку	
Тема 7-8. Державне управління кризовими ситуаціями. Оцінка ризиків і стратегічне планування в державній політиці			
	Лекція 15,16 - 4 год.		
	Практичне заняття 14,15 – 4 год.	Перевірка завдань самостійної роботи	10
	Самостійна робота – 21 год	Див. примітку	
Разом поточна робота			60
	Модульний контроль – 2 год.	Комп'ютерне тестування	40
Разом за кредитним модулем			100

Примітка. Завдання та запитання з матеріалу, що виноситься на самостійне опрацювання, включені до індивідуальних завдань та тестових завдань з модульного контролю.

5. Політика навчальної дисципліни

5.1. Політика щодо відвідування занять

- аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно з розкладом, який розміщений на офіційному сайті Університету (ознайомитись за посиланням [Розклад](#));
- права, обов'язки та основні правила поведінки здобувачів освіти протягом навчання в Університеті регламентується [Правилами внутрішнього розпорядку для здобувачів](#).

5.2. Політика оцінювання навчальних досягнень здобувачів

- система, шкали та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів наведені у [Положенні про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Закладі вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»](#);

- **критерії оцінювання.**

Критерії оцінювання індивідуальних практичних завдань:

Програмою передбачено виконання практичних індивідуальних завдань з навчальної дисципліни з максимально можливою кількістю балів 10 за кожне. Критерії оцінювання кожного завдання подані у таблиці

Етапи розв'язування завдання	Кількість балів		
	Правильно, ефективно, 3 бали	Правильно, не ефективно, 2 бали	Неправильно чи не обрано, 0 балів
Вибір та обґрунтування методики (методу, технології, способу)	Правильно, ефективно, 3 бали	Правильно, не ефективно, 2 бали	Неправильно чи не обрано, 0 балів
Виконання завдання	Без помилок, 4 бали	Незначні помилки, 2 бали	Значні помилки, відсутність, 0 балів
Результат	Правильний, 2 бали	Неточний, 1 бал	Неправильний чи відсутній, 0 балів
Діагностика (перевірка результату)	Правильна, 1 бал	Неточна, 0,5 балів	Неправильна чи відсутня, 0 балів

Критерії оцінювання тестових завдань модульного контролю.

Кожне тестове завдання складається з кількох тестів, що оцінюються визначеною кількістю балів. Якщо тест виконаний правильно, то здобувач отримує цю кількість балів, якщо неправильно, то нуль балів.

- визначені силабусом навчальні завдання є обов'язковими для виконання здобувачами освіти. Розподіл балів за окремі завдання вказаний у розділі 5 «Організація вивчення навчальної дисципліни»;
- здобувач може набрати додаткові бали шляхом підготовки тез з тематики дисципліни на конференцію та участі у ній. Максимальна кількість додаткових балів 10;
- максимальна кількість балів за поточну роботу упродовж кредитного модуля становить 60 балів, мінімальна кількість балів для допуску до підсумкового оцінювання кредитного модуля становить 30 балів; максимальна кількість балів за підсумкове оцінювання модульного контролю становить 40 балів;
- можуть бути визнані та зараховані (повністю чи частково) у межах навчальної дисципліни результати навчання, досягнуті здобувачем поза навчальними заняттями в ЗВО «МНТУ» через формальну освіту (на основі додатку до диплому чи академічної довідки), що регулюється [Положенням про організацію освітнього процесу](#), або неформальну, інформальну освіту (через процедуру визнання, яка регулюється [Порядком визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти](#)).

5.3. Політика щодо дедлайнів та перескладання

- усі передбачені програмою завдання мають бути виконані у встановлені викладачем терміни;
- робота, яка здається здобувачем менше ніж за п'ять робочих днів до модульного контролю без поважних причин, не перевіряється викладачем;
- здобувачу, який не здав роботу у встановлені терміни з поважних причин, надається можливість здати її після встановленого терміну за погодженням із викладачем;
- ліквідація академічної заборгованості відбувається у встановлені графіком освітнього процесу терміни та у порядку, передбаченому у [Положенні про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Заводі вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»](#).

5.4. Політика дотримання принципів академічної етики та доброчесності

- здобувачі мають дотримуватись принципів академічної етики та доброчесності наведених у [Кодексі академічної етики](#) та [Положенні про академічну доброчесність здобувачів освіти та науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників](#) Закладу вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая».
- порушення принципів академічної доброчесності тягне за собою цивільно-правову та дисциплінарну відповідальність, передбачену чинним законодавством та наведеним вище положенням;

- Університет визнає важливість різноманітності студентського контингенту і прагне до створення комфортного інклюзивного та справедливого середовища для навчання різних категорій здобувачів. Будь-яка поведінка (включно з переслідуваннями, сексуальними домаганнями, дискримінацією, розпалюванням ворожнечі), яка загрожує цій атмосфері, не допускається. Інформація про прояви такої поведінки учасниками освітнього процесу під час занять має бути негайно доведена до викладача навчальної дисципліни чи адміністрації Університету.

5.5. Політика оскарження результатів підсумкового контролю

Порядок оскарження результатів підсумкового контролю (кредитний модуль чи атестація) регулюється розділом 6 [Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Завданні вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»](#).

5.6. Політика комунікацій

Комунікації з викладачем:

- усі обов'язкові для виконання завдання з навчальної дисципліни, рекомендації до їх виконання, максимальна кількість балів та дедлайни викладені у розділі «Завдання» відповідного навчального курсу у Class Room;
- усі важливі повідомлення для здобувачів викладач розміщує у розділі «Стрічка» відповідного навчального курсу у Class Room;
- усі виконані завдання здобувач повинен завантажувати для перевірки до навчального курсу у Class Room;
- викладач перевіряє виконане здобувачем завдання протягом наступних трьох робочих днів після завантаження роботи та виставляє отриману оцінку до електронного журналу навчального курсу у Class Room;
- при проведенні заняття у форматі відеоконференцій камери здобувачів мають бути ввімкнені протягом усього заняття;
- індивідуальні консультації викладач надає здобувачам офлайн у приміщенні та за графіком, визначеними у силабусі, або онлайн у віртуальному офісі за визначеним графіком.

Комунікації в групі

Викладач заохочує дискусії із спірних питань та проблем, що розглядаються у межах навчальної дисципліни, висловлювання власної точки зору здобувачів на предмет їх вирішення. Обговорення та дискусії мають вестись у обстановці поваги до іншої точки зору, шанобливого ставлення до думок опонентів. Критика має бути конструктивною та обґрунтованою.

Силабус навчальної дисципліни складено професором кафедри менеджменту, маркетингу та публічного управління, доктором наук з державного управління, доцентом Тихоном ЯРОВИМ.

«Погоджено»

Гарант освітньої програми

(підпис)

Тетяна ШЕСТАКОВСЬКА

Ухвалено рішенням кафедри менеджменту, маркетингу та публічного управління (протокол №1 від 28.08.2024 р.)

Завідувач кафедри менеджменту, маркетингу та публічного управління, доктор економічних наук, професор Ростислав ТУЛЬЧИНСЬКИЙ

(підпис)